

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 22/4/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 051: Sư phụ dẫn vào cửa, còn tu hành là ở mỗi người

Thích Ca Mâu Ni Phật từng nói: *“Trên bước đường giải thoát ta chỉ là người dẫn đường còn đến được bến bờ giải thoát hay không là chính các con phải tự nỗ lực.”* Phật từng phải vượt qua sự quấy nhiễu của Ma vương, cũng là biểu pháp cho thấy mọi sự tu hành, chuyển tâm phải là nỗ lực của bản thân chứ không thể ỷ lại nương nhờ. Do đó, sư phụ là người chỉ dạy cho chúng ta còn tu hành thì phải tự thân ở mỗi người. Nếu chúng ta được tiếp nhận lời dạy bảo rồi mà không chịu tu hành, vẫn chạy theo *“danh vọng lợi dưỡng, năm dục sáu trần”* thì phiền não, chướng ngại sẽ không hề thuyên giảm.

Cũng có câu rằng: *“Ông tu ông đắc, bà tu bà đắc”*. Trong Kinh Địa Tạng, cô Quang Mục Nữ thấy mẹ đọa địa ngục nên đã nỗ lực tu hành, nhờ đó, người mẹ của cô Quang Mục cũng đã chuyển tâm tu hành. Mẹ của ngài Mục Kiền Liên cũng vậy! Mục Kiền Liên là đệ tử thần thông bậc nhất trong số các đệ tử của Phật. Ngài quán sát thấy Mẹ của mình đọa địa ngục do lòng tham, Ngài dùng bát cơm khát thực được dâng lên Mẹ, nhưng người Mẹ vừa cầm bát cơm thì lấy tay che lại, không muốn cho ai ăn, do đó, miếng cơm đưa lên miệng thì cơm hóa thành than. Đây là do tâm cảnh của con người sinh ra. Nếu lúc ấy, bà mang cơm chia cho quý đói thì bà liền thoát khỏi cảnh đói khổ. Con người ngày nay làm sao có thể phát được tâm sẻ chia như vậy khi lòng tham của họ là vô cùng vô tận? Đây là việc khó đòi hỏi mỗi cá nhân phải tự chuyển đổi nội tâm. Trên bước đường chuyển đổi ấy, sư phụ là người dẫn lối vào đạo, còn thành tựu hay không là ở mỗi người.

Không phải cứ quy y Phật là có thể nương nhờ Phật để hưởng thụ an vui. Phật là người giảng dạy đạo lý, phương pháp cụ thể còn chúng ta phải là người dũng mãnh tinh tấn đặc biệt thì mới có thành tựu. Các tấm gương tu hành trong nhiều đời cho thấy các Ngài đều hết sức nỗ lực, đều buông bỏ *“danh vọng lợi dưỡng”*, *“tự tư tự lợi”*, ý niệm hưởng thụ *“năm dục sáu trần”*, *“tham sân si mạn”*, không có chút gì vướng bận trong tâm. Các Ngài làm được nhiều việc cho chúng sanh nhưng không hề thấy bản thân làm được gì.

Tổ Ấn Quang từng dạy chúng ta: *“Hãy xem thấy chúng sanh là Bò Sát, chỉ riêng ta là phàm phu, phước mỏng, nghiệp dày”*. Nếu dùng tâm thái này mà tu hành thì chắc chắn sẽ thành tựu. Ngược lại, ngạo mạn cho rằng *“tự dĩ vi thị”* - tự mình là đúng, tự mình là hơn, chẳng ai bằng mình thì sẽ thất bại. Đây chỉ là tự mãn, coi mình đã đủ đầy

rồi nên không tiếp nhận thêm, thậm chí coi kiến thức sai lầm mình có được là đúng nên bản thân không thể hấp thụ thêm điều gì khác. Mỗi chúng ta đều có tâm cảnh này!

Do đó, tu học hay học vấn ở thế gian phải có thầy dẫn dắt. Điều quan trọng là người học trò phải biết làm theo chứ không nên học lý thuyết suông để tô điểm thêm cho cái “ta” và cái “của ta”, tránh trường hợp cho rằng mình là người học Phật, biết nói lý thuyết hơn người. Trường hợp, người học Phật lợi dụng Phật pháp để truy cầu danh lợi thì càng tệ hại hơn. Phật dạy Bồ Tát phải biết bố thí tài, bố thí pháp, bố thí vô úy. Thực hành điều này nghĩa là mỗi hành giả học Phật phải nên dâng tặng sự an lành cho mọi người một cách vô điều kiện, dâng tặng cho mọi người năng lực, trí tuệ của mình. Tuy nhiên, ngày nay, nhiều người học Phật chưa làm theo như vậy song lại gọi nhau là Bồ Tát! Bồ Tát mà còn tham sân si, còn tự tư tự lợi, còn hại người lợi mình sao? Điều này đã được Phật dạy trên Bồ Tát Chí Nhạo Kinh rằng Ma tử Ma tôn, trong thời kỳ mạt pháp, dùng hết mỹ từ của nhà Phật để tán thán nhau làm tăng thêm danh vọng.

Chúng ta phải biết rằng người tu hành làm bất kỳ việc gì mà tăng thêm “danh vọng lợi dưỡng”, hưởng thụ “năm dục sáu trần”, “tham sân si mạn” thì đều đã rơi vào Ma đạo, xa rời Phật đạo, uổng phí một đời gặp Phật pháp. Phật từng cảnh báo rằng: “*Thân người khó được, Phật pháp khó nghe*”, vậy mà giờ đây chúng ta đã có thân người, đã gặp được Phật pháp, đã gặp được chuẩn mực Thánh Hiền. Đây chính là thiện căn phước đức nhân duyên. Do đó, nếu chỉ vì tập khí phiền não xấu ác nêu trên mà bỏ lỡ cơ hội này thì biết đến bao giờ chúng ta mới có lại được!

Nếu còn “tham sân si”, còn có ý niệm hưởng thụ “năm dục sáu trần”, ảo danh ảo vọng, “tự tư tự lợi” nghĩa là đang tạo nghiệp tam đồ. Một ngày ở Địa Ngục dài bằng cả 100 năm, cả 1000 năm ở trái đất. Thời gian trong địa ngục dài như vậy thì đến cơ hội nào chúng ta mới được trở lại làm người, được gặp Phật pháp, được gặp chuẩn mực Thánh Hiền. Có cần thiết không khi chỉ vì một chút lợi dưỡng mà chính chúng ta lại để mình bị đọa lạc? Không cần thiết. Có người một bữa ăn của họ là bào ngư vì cá có giá trị lên đến hàng trăm triệu, cả tỷ bạc hoặc có trị giá bằng người khác ăn cả năm trời. Tuy vậy, họ chưa chắc đã có niềm vui bằng người chỉ ăn khoai luộc, khoai nướng, ăn rau vốn có niềm hạnh phúc vô cùng. Đây chẳng qua là ảo ảnh, là tự tạo ra cảm giác. Chúng ta có cần thiết không khi rơi vào “năm dục sáu trần” thế gian để rồi đánh mất đi cơ hội vượt thoát sanh tử?

Hòa Thượng nói: “***Sự phụ dẫn vào cửa còn tu hành là ở mỗi cá nhân. Thành tựu ở tương lai là việc của chính mình. Sau khi sự phụ dẫn vào cửa, bạn chân thật ở nơi Kinh giáo có tâm đắc, có kế nhập, chân thật nỗ lực làm theo thì bạn chân thật có thành tựu. Nếu bạn chỉ nghe qua cho biết, nhưng không làm thì không thành tựu. Mỗi người đều có chỗ ngộ, có ngộ nhỏ, có ngộ lớn, có kế ngộ. Ngộ lớn hay nhỏ là phụ thuộc vào sự buông xả của chính mình.***”

“Phải dựa vào cái gì? Dựa vào trí giới, dựa vào tu định. Tu định không phải là ngồi xếp bằng. Định là tâm thanh tịnh, nói cách khác rằng vọng niệm của bạn phải giảm ít, làm sao mỗi năm ít dần đi, năm sau ít hơn năm trước. Vọng niệm ít đi thì trí tuệ liền xuất hiện. Vì sao? Vì trí tuệ vốn dĩ có sẵn trong bạn, không phải từ bên ngoài mà đến. Việc này, chúng ta không thể không ghi nhớ! Ở trên Kinh, Phật nói với chúng ta tất cả chúng sanh đều có trí tuệ đức tướng của Như Lai. Thấy đều có! Không hề kém khuyết chút nào. Chỉ là do bị phiền não che lấp không thể lưu lộ ra được.

“Phiền não nhẹ một phần thì trí tuệ lưu lộ một phần. Nếu phiền não giảm đi hai phần thì trí tuệ lưu lộ hai phần. Không phải là phiền não tiêu hết thì trí tuệ mới hiện tiền! Trí tuệ bị che lại cũng giống chiếc bóng đèn bị giấy che lại thì ánh sáng dịu đi. Trong tự tánh của chúng ta, trí tuệ bát nhã cũng là như vậy. Chỉ cần phiền não ít đi thì trí tuệ liền hiện tiền. Chẳng những trí tuệ hiện tiền mà đức tướng cũng hiện tiền. Đức là năng lực, tướng là phước báu.

“Cho nên, không nên đi ngưỡng mộ người khác, cũng không nên đi đố kỵ với người. Việc này là bình đẳng! Họ có trí tuệ vì họ buông xả nhiều hơn ta, phiền não của họ nhẹ hơn ta nên trí tuệ nhiều hơn ta. Đạo lý chỉ là vậy thôi mà! Nếu bạn có thể buông xả nhiều hơn nữa thì ta với họ không hai không khác, nhà Phật gọi là Phật Phật đạo đồng, đều như nhau.”

Hòa Thượng dạy rằng sư phụ dẫn chúng ta vào đạo thì việc còn lại phải là của mỗi cá nhân. Cho nên, người học trò được dạy là phải thực hành việc bố thí và cho đi nhưng bản thân họ lại không làm nên không có lợi ích. Ngày nay, người học Phật kiểu này chiếm đại đa số, khiến đại chúng phát chán những người học Phật. Đáng ra người đệ tử Phật phải rộng lượng bao la đến tận hư không khắp pháp giới.

Hòa Thượng cho biết rằng có nhiều đồng tu đã có chỗ ngộ. Ngộ lớn hay nhỏ là phụ thuộc vào sự buông xả tập khí xấu ác của chính mình. Tôi từng biết câu chuyện về hai người là đồng tu của nhau mà vẫn ngoại tình với nhau, có người khuyên bảo thì một người nói rằng họ biết địa ngục là đáng sợ nhưng không thể nào cưỡng lại được. Rõ ràng họ có nhận biết, có chỗ ngộ về sự đáng sợ của địa ngục nhưng điểm cốt lõi là họ vẫn tình nguyện để tập khí xấu ác sai sử. Chúng ta cũng vậy! Chúng ta vẫn biết những tập khí của mình sẽ dẫn mỗi người vào Địa Ngục, Ngạ Quỷ, Súc Sanh nhưng chúng ta vẫn làm. “Miệng vẫn nói dối, nói lừa dối, nói lời hung ác, nói lời thù hận. Thân vẫn sát đạo dân. Ý vẫn tham sân si.” Đây là đầu nguồn tội nghiệp, “Nhất niệm sanh tâm khởi, bách vạn chướng môn khai”. Chúng ta có tiểu ngộ nhưng có thật làm hay không mới là quan trọng!

Chúng ta vẫn chứng nào tật đó, luôn thích vượt qua khỏi quy định để tùy thuận theo tập khí xấu ác của mình. Một khi đã quy y Phật Pháp Tăng rồi thì nhất định phải quay về với Giác Chánh Tịnh và phải dựa vào Giới - hàng rào không được vượt qua.

Việc tuân thủ quy định, quy điều ở mỗi nơi cũng chính là giới. Nội hàm của Giới rất rộng, bao gồm cả những quy củ, phép tắc dù nhỏ nhất. Giới không chỉ nằm gọn trong Giới điều mà Phật dạy. Ví dụ đi xe máy thì đội mũ bảo hiểm, đi ô tô thì đi đúng làn đường. Làm được, tuân thủ được thì tâm người luôn an ổn.

Đây chính là dựa vào Giới, dựa vào tu định. Tu định là tâm thanh tịnh, là vọng niệm mỗi ngày một ít đi. Vọng niệm ít đi thì Trí tuệ liền sanh khởi. Vọng niệm ít đi giống như cặn nước trong chum sau khi khuấy phèn thì kết tủa xuống đáy, bên trên là mặt nước trong veo. Trí tuệ chúng ta cũng vậy! Mỗi chúng ta đều có đầy đủ năng lực trí tuệ đức tướng của Như Lai, cho nên, Lục Tổ Huệ Năng nói rằng: “*Nào ngờ tự tánh vốn sẵn đầy đủ, nào ngờ tự tánh vốn sẵn thanh tịnh, nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp*”. Tuy nhiên, hiện nay, trí tuệ ấy đang bị che lấp bởi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, ảo danh ảo vọng, tham cầu “*năm dục sáu trần, tự tư tự lợi*”.

Bản thân tôi, trước đây không biết làm gì, nhưng qua quan sát mà dần dần làm tốt hơn. Nhìn qua camera là tôi có thể biết vườn rau đang gặp chuyện gì, miếng đậu phụ có ngon không. Điều đó cho thấy một phần năng lực trí tuệ được hiển lộ! Trí tuệ nhiều hay ít là do sự buông xả tập khí phiền não của mình, cho nên, Hòa Thượng nhắc chúng ta không được quên rằng mình có đầy đủ năng lực trí tuệ đức tướng của Như Lai, không khác biệt. Nếu có khác biệt là do chỗ tập khí phiền não quá dày, che đi quá nhiều lớp. Cũng vậy, chúng ta thấy trăng là do không có mây và không thấy trăng là do có nhiều mây che chứ trăng không hề mất đi. Giống như ánh sáng của bóng đèn không mất đi sau khi lau lớp bụi bám ngoài.

Không phải là hết phiền não thì trí tuệ mới hiện tiền, phiền não giảm đến đâu thì trí tuệ hiện tiền đến đó. Khi trí tuệ hiện tiền thì mọi năng lực hiển lộ, chúng ta làm mọi việc tốt hơn. Hòa Thượng bảo chúng ta không nên đi ngưỡng mộ người khác, cũng không nên đi đố kỵ với người bởi khả năng, trí tuệ ở mỗi người đều bình đẳng như nhau, chỉ cần nỗ lực làm đúng đạo lý và phương pháp mà người xưa đã dạy thì sẽ thành tựu.

Càng buông xả nhiều thì trí tuệ, đức tướng càng lưu lộ. Buông xả ít thì trí tuệ không thể bằng người buông xả nhiều. Cho nên không có việc người ta làm được mà mình không làm được. Người làm được thì mình cũng sẽ làm được! Người giỏi thì trong ba năm thành tựu, người không giỏi thì sáu năm hoặc hơn. Năng lực mỗi người vốn có đầy đủ nhưng vì chưa dũng mãnh tinh tấn một cách đặc biệt nên chưa phát khởi mà thôi./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!